

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2000/26/EY,**annettu 16 päivänä toukokuuta 2000,****moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen lähentämisestä ja neuvoston direktiivien 73/239/ETY ja 88/357/ETY muuttamisesta****(Neljäs liikennevakuutusdirektiivi)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan 2 kohdan ja 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾, ja ottavat huomioon sovittelukomitean 7 päivänä huhtikuuta vuonna 2000 hyväksymän yhteisen tekstin,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Tällä hetkellä moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten väliset erot muodostavat esteen henkilöiden ja vakuutuspalvelujen vapaalle liikkuvuudelle.
- (2) On näin ollen tarpeen lähentää näitä säännöksiä sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan parantamiseksi.
- (3) Neuvosto on antanut direktiivissä 72/166/ETY ⁽⁴⁾ säännökset moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaan saattamista koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä.
- (4) Neuvosto on antanut direktiivissä 88/357/ETY ⁽⁵⁾ sellaisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamista koskevat säännökset, jotka koskevat muuta ensivakuutusta kuin henkivakuutusta ja joilla pyritään palvelujen vapaan tarjoamisen tehokkaan harjoittamisen helpottamiseen.
- (5) Vihreäkorttitoimistojärjestelmällä varmistetaan vahinkojen ongelmaton korvaaminen vahingon kärsineen omassa maassa myös siinä tapauksessa, että onnettomuuden toinen osapuoli on kotoisin jostain toisesta Euroopan maasta.
- (6) Vihreäkorttitoimistojen järjestelmä ei ratkaise hankaluuksia, joita aiheutuu, kun vahingon kärsineen on esitettävä vaatimuksensa toisessa maassa siellä asuvalle vastapuolelle sekä kyseisessä maassa toimiluvan saaneelle vakuutusyriykselle (vieras oikeusjärjestelmä, vieras kieli, totutusta poikkeava korvaamiskäytäntö, usein myös korvauksen saamisen perusteeton pitkittyminen).

⁽¹⁾ EYVL C 343, 13.11.1997, s. 11, ja EYVL C 171, 18.6.1999, s. 4.

⁽²⁾ EYVL C 157, 25.5.1998, s. 6.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 16. heinäkuuta 1998 (EYVL C 292, 21.9.1998, s. 123), vahvistettu 27. lokakuuta 1999, neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 21. toukokuuta 1999 (EYVL C 232, 13.8.1999, s. 8) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 15. joulukuuta 1999 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 2. toukokuuta 2000 ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 16. toukokuuta 2000.

⁽⁴⁾ EYVL L 103, 2.5.1972, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 84/5/ETY (EYVL L 8, 11.1.1984, s. 17).

⁽⁵⁾ EYVL L 172, 4.7.1988, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 92/49/ETY (EYVL L 228, 11.8.1992, s. 1).

- (7) Euroopan parlamentti teki perustamissopimuksen 192 artiklan 2 kohdan mukaisen aloitteen liikenneonnettomuuden uhrin kotimaan ulkopuolella tapahtuneista onnettomuuksista aiheutuvien vahinkojen korvaamismenettelystä 26 päivänä lokakuuta 1995 antamallaan päätöslauselmalla ⁽¹⁾, jossa se kehotti komissiota antamaan ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kyseisten ongelmien ratkaisemiseksi.
- (8) On tarkoituksenmukaista täydentää direktiiveillä 72/166/ETY, 84/5/ETY ⁽²⁾ ja 90/232/ETY ⁽³⁾ luotuja järjestelyjä, jotta moottoriajoneuvo-onnettomuuden vuoksi vahingon kärsineille voitaisiin taata yhtäläinen kohtelu riippumatta siitä, missä yhteisön alueella vahingot sattuvat. Tapauksissa, joissa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluva vahinko on sattunut jossain muussa valtiossa kuin siinä, jossa vahingon kärsinyt asuu, vahingon kärsineiden korvausvaatimusten selvittämisessä on puutteita.
- (9) Tämän direktiivin soveltaminen sellaisiin onnettomuuksiin, jotka sattuvat vihreän kortin järjestelmään kuuluvissa kolmansissa maissa ja jotka koskevat yhteisössä asuvia vahingon kärsineitä ja joissa on osallisena jossakin jäsenvaltiossa vakuutettu ja siellä pysyvän kotipaikan omaava ajoneuvo, ei tarkoita direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 2 kohdassa säädetyn liikennevakuutuksen pakollisen alueellisen kattavuuden laajentamista.
- (10) Vahingon kärsineelle olisi annettava oikeus vaatia korvausta suoraan vahingosta vastuussa olevan vakuutusyrittäjältä.
- (11) Tyydyttävä ratkaisu voisi olla sellainen, että niillä, jotka ovat kärsineet vahinkoa jouduttuaan tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaan moottoriajoneuvo-onnettomuuteen valtiossa, joka ei ole heidän asuinvaltionsa, olisi oikeus esittää korvausvaatimus asuinjäsenvaltiossaan vahingosta vastaavan osapuolen vakuutusyrittäjän kyseiseen maahan nimeämälle korvusedustajalle.
- (12) Tämä ratkaisu mahdollistaisi vahingon selvittämisen vahingon kärsineelle tutulla tavalla, kun vahinko on tapahtunut vahingon kärsineen asuinjäsenvaltion ulkopuolella.
- (13) Järjestelmä, jossa korvusedustaja toimii vahingon kärsineen asuinvaltiossa, ei vaikuta yksittäiseen tapaukseen sovellettavaan aineelliseen oikeuteen eikä tuomioistuimen toimivaltaan.
- (14) Se, että vahingon kärsinyt voi vaatia korvausta suoraan vakuutusyrittäjältä, on tällaisten korvusedustajien nimeämisen looginen täydennys, ja se parantaa lisäksi yleisesti niiden henkilöiden oikeudellista asemaa, jotka ovat kärsineet vahinkoa moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa muualla kuin asuinjäsenvaltiossaan.
- (15) Jotta kyseiset puutteet voidaan korjata, on huolehdittava siitä, että se jäsenvaltio, jossa vakuutusyrittäjällä on toimilupa, vaatii vakuutusyrittäjä nimeämään muihin jäsenvaltioihin näissä jäsenvaltioissa asuvia tai niihin sijoittautuneita korvusedustajia, jotka kokoavat kaikki tarvittavat tällaisten vahinkojen korvausvaatimuksiin liittyvät tiedot ja ryhtyvät asianmukaisesti toimiin vahinkojen korvaamiseksi vakuutusyrittäjän nimissä ja tämän laskuun mukaan lukien korvausten maksaminen. Korvusedustajilla on oltava riittävät toimivaltuudet, jotta ne voivat edustaa vakuutusyrittäjä suhteessa vahingon kärsineisiin ja jotta ne voivat edustaa vakuutusyrittäjä myös kansallisiin viranomaisiin nähden, tarvittaessa myös tuomioistuimissa, jos se on tuomioistuimen toimivallan määräytymistä koskevien kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjen mukaista.
- (16) Korvusedustajan toiminta ei ole riittävä peruste tuomioistuimen toimivallalle siinä jäsenvaltiossa, jossa vahingon kärsinyt asuu, jos tämä ei ole tuomioistuimen toimivallan määräytymistä koskevien kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjen mukaista.

⁽¹⁾ EYVL C 308, 20.11.1995, s. 108.

⁽²⁾ Toinen neuvoston direktiivi (84/5/ETY), annettu 30. joulukuuta 1983, moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (EYVL L 8, 11.1.1984, s. 17), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 90/232/ETY (EYVL L 129, 19.5.1990, s. 33).

⁽³⁾ Kolmas neuvoston direktiivi (90/232/ETY), annettu 14. toukokuuta 1990, moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (EYVL L 129, 19.5.1990, s. 33).

- (17) Korvusedustajien nimeämisen olisi oltava yksi direktiivin 73/239/ETY⁽¹⁾ liitteessä olevan A kohdan luokkaan 10 kuuluvan vakuutustoiminnan aloittamisen ja harjoittamisen edellytys, rahdinkuljettajan vastuuta lukuun ottamatta. Edellytyksen olisi siksi sisällyttävä sen jäsenvaltion viranomaisilta saatavaan yhteen viralliseen toimilupaan, jossa vakuutusyrityksen kotipaikka sijaitsee direktiivin 92/49/ETY⁽²⁾ II osaston mukaisesti. Tämän edellytyksen olisi koskettava myös vakuutusyrityksiä, joiden kotipaikka on yhteisön ulkopuolella ja jotka ovat saaneet toimiluvan vakuutustoimintaa varten yhteisön jäsenvaltion alueella. Direktiiviä 73/239/ETY olisi muutettava ja täydennettävä tämän mukaisesti.
- (18) Sen lisäksi, että taataan se, että vakuutusyrityksellä on edustaja vahingon kärsineen asuinvaltiossa, on tarkoituksenmukaista taata vahingon kärsineelle erityinen oikeus vahingonkorvausvaatimusten pikaiseen käsittelyyn. Näin ollen on tarpeellista sisällyttää kansalliseen lainsäädäntöön säännös vakuutusyrityksiä koskevista tarkoituksenmukaisista, tehokkaista ja järjestelmällisistä rahallisista tai vastaavista hallinnollisista seuraamuksista, jollaisista mainittakoon kiellot yhdistettynä hallinnollisiin sakkoihin, säännölliset ilmoitukset valvontaviranomaisille, paikan päällä suoritettavat tarkastukset, ilmoitukset kansallisessa virallisessa lehdessä sekä muissa lehdissä, yrityksen toiminnan keskeyttäminen (uusien sopimusten tekemiselle tietyksi ajanjaksoksi asetettu kieltö), valvontaviranomaisen erityisedustajan nimeäminen valvomaan sitä, että liiketoimintaa harjoitetaan vakuutuslakien mukaisesti, tälle liiketoiminnalle myönnetyn toimiluvan peruuttaminen, yrityksen johtajille tai johtohenkilöille asetettavat seuraamukset, jos vakuutusyritys tai sen edustaja laiminlyö velvollisuutensa tehdä korvaustarjous kohtuullisessa ajassa. Edellä sanottu ei kuitenkaan rajoita muiden tarkoituksenmukaisiksi katsottujen, erityisesti valvontaa koskevan lainsäädännön mukaisten, toimenpiteiden soveltamista. On kuitenkin edellytettävä, että vahingonkorvausvelvollisuutta ja aiheutunutta vahinkoa ei ole riitautettu, jotta vakuutusyritys voi esittää perustellun korvaustarjouksen säädetyssä määräajassa. Perusteltu tarjous olisi tehtävä kirjallisesti, ja sen olisi sisällettävä ne seikat, joiden perusteella vastuavelvollisuus ja vahingot on arvioitu.
- (19) Kyseisten seuraamusten lisäksi on aiheellista säätää, että vakuutusyrityksen tarjoamalle tai tuomioistuimen päättämälle vahingon kärsineelle suoritettavalle korvaussummalle kertyy korkoa, jos tarjousta ei ole tehty edellä mainitussa säädetyssä määräajassa. Jos jäsenvaltiolla on voimassa olevat kansalliset säännöt, jotka kattavat korkovaatimuksen myöhästyneelle maksulle, tämä säännös voidaan panna täytäntöön viittauksella kyseisiin sääntöihin.
- (20) Moottoriajoneuvo-onnettomuuksien seurauksena vahinkoa kärsineiden on joskus vaikea saada selville sen vakuutusyrityksen nimeä, joka on antanut onnettomuudessa mukana ollutta ajoneuvoa koskevan vakuutuksen ajoneuvon käyttöön liittyvän vastuun varalta.
- (21) Jäsenvaltioiden olisi tällaisten vahingon kärsineiden etujen turvaamiseksi perustettava tietokeskuksia tietojen nopean saatavuuden varmistamiseksi. Mainittujen tietokeskusten olisi annettava vahingon kärsineelle myös tietoja korvusedustajista. On välttämätöntä, että tietokeskukset toimisivat yhteistyössä ja vastaisivat nopeasti korvusedustajia koskeviin tiedonsaantipyyntöihin, joita muiden jäsenvaltioiden tietokeskukset esittävät. Vaikuttaa tarkoituksenmukaiselta, että nämä tietokeskukset keräisivät tietoja vakuutusturvan tosiasiallisesta päättymispäivästä, mutta eivät vakuutuksen alkuperäisen voimassaoloajan päättymisestä, jos sopimusta on jatkettu sen johdosta, ettei sitä ole irtisanottu.
- (22) On tarpeen antaa erityissäännöksiä sellaisia ajoneuvoja (esimerkiksi hallituksen tai armeijan ajoneuvoja) varten, jotka on vapautettu vastuuvakuuttamisvelvollisuudesta.
- (23) Vahingon kärsineellä voi olla perusteltu syy saada tieto ajoneuvon omistajan tai tavanomaisen kuljettajan tai rekisteröidyn haltijan henkilöllisyydestä, esimerkiksi jos hän voi saada korvausta ainoastaan kyseisiltä henkilöiltä, koska ajoneuvo ei ole asianmukaisesti vakuutettu tai vahinko on vakuutussummaa suurempi, jolloin tämä tieto on myös annettava asianmukaisesti.

(¹) Ensimmäinen neuvoston direktiivi 73/239/ETY, annettu 24. heinäkuuta 1973, muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EYVL L 228, 16.8.1973, s. 3), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 95/26/EY (EYVL L 168, 18.7.1995, s. 7).

(²) Neuvoston direktiivi 92/49/ETY, annettu 18. kesäkuuta 1992, muuta ensivakuutusta kuin henkivakuutusta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta sekä direktiivien 73/239/ETY ja 88/357/ETY muuttamisesta (kolmas vahinkovakuutusdirektiivi) (EYVL L 228, 11.8.1992, s. 1), direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 95/26/EY (EYVL L 168, 18.7.1995, s. 7).

- (24) Tietyt annetut tiedot, kuten ajoneuvon omistajan tai tavanomaisen kuljettajan nimi ja osoite ja vakuutussopimuksen numero tai ajoneuvon rekisterinumero, ovat yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 95/46/EY⁽¹⁾ tarkoitettuja henkilötietoja. Sellaisten tietojen käsittelyn tämän direktiivin soveltamiseksi on sen vuoksi oltava direktiivin 95/46/EY mukaisesti annettujen kansallisten säännösten mukaista. Ajoneuvon tavanomaisen kuljettajan nimi ja osoite on ilmoitettava vain, jos siitä säädetään kansallisessa lainsäädännössä.
- (25) On tarpeen antaa säännökset korvaukselimestä, jonka puoleen vahingon kärsinyt voi kääntyä, jos vakuutusyrittäjä ei ole nimennyt korvauksedustajaa tai jos korvaus viivästyy huomattavasti tai jos vakuutusyrittäjä ei saada selvälle, jotta taattaisiin, ettei vahingon kärsinyt jää ilman sitä korvausta, johon hän on oikeutettu. Korvaukselimen toimenpiteet olisi rajoitettava harvoin yksittäistapauksiin, joissa vakuutusyrittäjä on laiminlyönyt velvollisuutensa mahdollisten seuraamusten asettamisen uhasta huolimatta.
- (26) Korvaukselimen tehtävänä on korvausvaatimusten selvittely vahinkoa kärsineen vahinkojen osalta ainoastaan tapauksissa, jotka voidaan objektiivisesti määrittää, ja tämän vuoksi kyseisen elimen on itse asiaa tutkimatta rajoitettava sen varmistamiseen, että korvaustarjous on tehty vahvistettujen aikarajojen ja menettelyjen mukaisesti.
- (27) Oikeushenkilöillä (esimerkiksi toisilla vakuutusyrittäjillä tai sosiaaliturvaelimillä), jotka ovat lain mukaan vahingon kärsineen tai tämän vakuutusyrittäjän sijaantulijoita liikennevahingon aiheuttajalle tehtävässä korvausvaatimuksessa, ei saisi olla oikeutta esittää vastaavaa korvausvaatimusta korvaukselimelle.
- (28) Korvaukselimellä olisi oltava regressioikeus siltä osin, kuin se on suorittanut korvausta vahingon kärsineelle. Korvaukselimen vakuutusyrittäjään kohdistuvien korvausvaatimusten toteuttamisen helpottamiseksi silloin, kun vakuutusyrittäjä ei ole nimennyt korvauksedustajaa tai korvauksen maksaminen viivästyy selvästi, vahingon kärsineen asuinvaltiossa sijaitsevalla korvaukselimellä olisi ilman eri toimenpiteitä oltava vahingon kärsineeltä siirtynyt oikeus vaatia korvausta vastaavalta elimeltä siinä valtiossa, johon vakuutusyrittäjä on sijoittautunut. Viimeksi mainittu elin voi parhaiten käynnistää korvauksenhakumenettelyn vakuutusyrittäjästä vastaan.
- (29) Vaikka jäsenvaltiot voivat säätää korvaukselimelle tehtävän korvausvaatimuksen toissijaisuudesta, ei voida kuitenkaan edellyttää, että vahingon kärsinyt on velvollinen esittämään korvausvaatimuksensa vahingosta vastuussa olevalle ennen sen esittämistä korvaukselimelle. Vahingon kärsineen olisi tässä tapauksessa oltava vähintään samassa asemassa kuin silloin, kun takuurahastolle esitetään direktiivin 84/5/ETY 1 artiklan 4 kohdan mukaisesti korvausvaatimus.
- (30) Tämä järjestelmä voidaan saada toimimaan jäsenvaltioiden perustamien tai hyväksymien korvaukselinten välisellä sopimuksella, jossa määritellään niiden tehtävät ja velvoitteet sekä korvausmenettelyt.
- (31) Sellaisia tapauksia varten, joissa ajoneuvon vakuutusyrittäjä ei pystytä selvittämään, olisi säädettävä, että vahingon kärsineelle maksetusta korvauksesta vastaa viime kädessä direktiivin 84/5/ETY 1 artiklan 4 kohdassa säädetty takuurahasto siinä jäsenvaltiossa, jossa on sen vakuuttamattoman ajoneuvon pysyvä kotipaikka, jonka käytöstä vahinko aiheutui. Niitä tapauksia varten, joissa ajoneuvoa ei pystytä tunnistamaan, on säädettävä siitä, että korvauksesta vastaa viime kädessä direktiivin 84/5/ETY 1 artiklan 4 kohdassa säädetty takuurahasto, joka sijaitsee siinä jäsenvaltiossa, jossa vahinko tapahtui,

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Soveltamisala

1. Tällä direktiivillä on tarkoitus antaa erityissäännökset, joita sovelletaan niihin vahingon kärsineisiin, joilla on oikeus saada korvaus sellaisista liikenneonnettomuuksista johtuvista vahingoista tai vammoista, jotka sattuvat muussa jäsenvaltiossa kuin vahingon kärsineen asuinpaikkana olevassa jäsenvaltiossa ja jotka ovat aiheutuneet jäsenvaltiossa vakuutetun ja pysyvän kotipaikan omaavan ajoneuvon käytöstä.

Tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan myös niihin jäsenvaltiossa asuviin vahingon kärsineisiin, joilla on oikeus saada korvaus sellaisista liikenneonnettomuuksista johtuvista vahingoista tai vammoista, jotka sattuvat sellaisissa kolmansissa maissa, joiden direktiivin 72/166/ETY 1 artiklan 3 kohdassa määritellyt kansalliset vakuutusenantajien toimistot ovat liittyneet vihreän kortin järjestelmään, kun onnettomuuden aiheuttajana on ajoneuvo, joka on vakuutettu jossakin jäsenvaltiossa ja jonka pysyvä kotipaikka on siellä, sanotun kuitenkin rajoittamatta kolmansien maiden vastuuvakuutuksesta annetun lainsäädännön ja kansainvälisen yksityisoikeuden soveltamista.

2. Jäljempänä 4 ja 6 artiklaa sovelletaan ainoastaan vahinkotapahtumiin, jotka ovat aiheutuneet sellaisen ajoneuvon käytöstä,

- a) joka on vakuutettu muussa jäsenvaltiossa kuin vahingon kärsineen asuinvaltiossa olevassa toimipaikassa; ja
- b) jonka pysyvä kotipaikka on muussa jäsenvaltiossa kuin vahingon kärsineen asuinvaltiossa.

3. Jäljempänä 7 artiklaa sovelletaan myös vahinkoihin, joissa aiheuttajana on direktiivin 72/166/ETY 6 ja 7 artiklassa tarkoitettu kolmannen maan ajoneuvo.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) 'vakuutusyrityksellä' yritystä, joka on saanut virallisen toimilupansa direktiivin 73/239/ETY 6 artiklan tai 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
- b) 'toimipaikalla' vakuutusyrityksen pääkonttoria, asioimistoa tai sivukonttoria sellaisena kuin se määritellään direktiivin 88/357/ETY 2 artiklan c alakohdassa;
- c) 'ajoneuvolla' ajoneuvoa sellaisena kuin se määritellään direktiivin 72/166/ETY 1 artiklan 1 kohdassa;
- d) 'vahingon kärsineellä' vahingon kärsinyttä sellaisena kuin se määritellään direktiivin 72/166/ETY 1 artiklan 2 kohdassa;
- e) 'sillä jäsenvaltiolla, jossa ajoneuvolta on pysyvä kotipaikka', aluetta, jossa ajoneuvolla on pysyvä kotipaikka, sellaisena kuin se määritellään direktiivin 72/166/ETY 1 artiklan 4 kohdassa.

3 artikla

Suora korvauksenvaativuus

Kunkin jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että 1 artiklassa tarkoitettulla vahingon kärsineellä on mainitussa artiklassa tarkoitetuissa liikennevahingoissa oikeus vaatia korvausta suoraan vahingon aiheuttajalle vastuuvakuutuksen myöntäneeltä vakuutusyritykseltä.

4 artikla

Korvauksensaajat

1. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet varmistaakseen, että kaikki vakuutusyritykset, jotka kattavat direktiivin 73/239/ETY liitteessä olevan A kohdan vakuutusluokkaan 10 luokiteltuja riskejä, rahdinkuljettajan vastuuta lukuun ottamatta, nimeävät korvauksensaajan jokaiseen muuhun jäsenvaltioon kuin siihen, jossa ne ovat saaneet virallisen toimilupansa. Korvauksensaajan tehtävänä on 1 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa sattuneista liikennevahingoista johtuvien korvauksensaajien käsittely ja selvittely. Korvauksensaajan on asuttava siinä jäsenvaltiossa tai oltava sijoittautunut siihen jäsenvaltioon, johon hänet on nimetty.

2. Vakuutusyhtiö voi itse valita korvausedustajan. Jäsenvaltiot eivät voi rajoittaa tätä valitsemismahdollisuutta.
 3. Korvausedustaja voi toimia yhden tai useamman vakuutusyhtiön lukuun.
 4. Korvausedustaja kokoaa kaikki tällaisten korvausten maksamiseen tarvittavat tiedot ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, jotta päästäisiin neuvottelutulokseen korvausten maksamisesta. Vaatimus korvausedustajan nimeämisestä ei poista vahingon kärsineeltä tai tämän vakuutusyhtiönseltä oikeutta vaatia korvausta suoraan vahingonaiheuttajalta tai tämän vakuutusyhtiönseltä.
 5. Korvausedustajalla on oltava riittävät toimivaltuudet voidakseen edustaa vakuutusyrittäjästä 1 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa vahingon kärsineisiin nähden ja voidakseen täysin korvata näiden vaatimukset. Edustajan on kyettävä käsittelemään tapaus vahingon kärsineen henkilön asuinvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä.
 6. Jäsenvaltioiden on säädettävä velvoitteista ja niihin liittyvistä tarkoituksenmukaisista, tehokkaista ja järjestelmällisistä rahallisista tai vastaavista hallinnollisista seuraamuksista sen varmistamiseksi, että kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona vahingon kärsinyt on esittänyt korvausvaatimuksensa joko suoraan vahingonaiheuttajan vakuutusyhtiönselle tai tämän korvausedustajalle,
 - a) vahingonaiheuttajan vakuutusyhtiönsen tai tämän korvausedustajan on tehtävä perusteltu korvaustarjous, jos korvausvastuuta ei kiistetä ja jos vahinkojen suuruus on määritetty; tai
 - b) vakuutusyhtiönsen, jolle korvausvaatimus on esitetty, tai tämän korvausedustajan on annettava perusteltu vastaus korvausvaatimuksessa esitettyihin kohtiin, jos korvausvastuu kiistetään tai sitä ei ole tarkasti määritetty tai jos vahinkojen suuruutta ei ole kokonaan määritetty.
- Jäsenvaltioiden on annettava säännökset sen varmistamiseksi, että jos tarjousta ei ole tehty kolmen kuukauden määräajassa, vahingon kärsineelle maksettavalle, vakuutusyhtiönsen tarjoamalle tai tuomioistuimen määräämälle korvaussummalle maksetaan korkoa.
7. Komission on annettava kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle 4 kohdan ensimmäisen alakohdan täytäntöönpanosta ja tämän säännöksen tehokkuudesta sekä kansallisten seuraamussäännösten vastaavuudesta ennen 20 päivää tammikuuta 2006 sekä tehtävä tarvittaessa ehdotuksia.
 8. Korvausedustajan nimeäminen ei sinänsä merkitse direktiivin 92/49/ETY 1 artiklan b alakohdassa tarkoitettua sivukonttorin avaamista, eikä korvausedustajan myöskään katsota olevan direktiivin 88/357/ETY 2 artiklan c alakohdan mukainen toimipaikka tai tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla 27 päivänä syyskuuta 1968 tehdyn Brysselin yleissopimuksen ⁽¹⁾ mukainen toimipaikka.

5 artikla

Tietokeskukset

1. Jotta vahingon kärsinyt osapuoli voisi hakea korvausta, kunkin jäsenvaltion on perustettava tai hyväksyttävä tietokeskus, jonka tehtävänä on:
 - a) pitää rekisteriä, joka sisältää seuraavat tiedot:
 - 1) niiden moottoriajoneuvojen rekisterinumerot, joilla on pysyvä kotipaikka kyseisen valtion alueella;
 - 2) i) niiden vakuutussopimusten numerot, jotka koskevat kyseisten ajoneuvojen käyttöä direktiivin 73/239/ETY liitteessä olevan A kohdan luokkaan 10 luokiteltujen riskien osalta, rahdinkuljettajan vastuuta lukuun ottamatta, ja jos vakuutus on päättynyt, myös vakuutuksen päättymispäivämäärä;
 - ii) vihreän kortin tai rajavakuutussopimuksen numero, jos ajoneuvolle on myönnetty jompikumpi asiakirja, siinä tapauksessa, että ajoneuvon sovelletaan direktiivin 72/166/ETY 4 artiklan b alakohdan mukaista poikkeusta;

⁽¹⁾ EYVL C 27, 26.1.1998, s. 1 (konsolidoitu versio).

- 3) vakuutusyritykset, jotka tarjoavat vakuutuksia kyseisten ajoneuvojen käytölle direktiivin 73/239/ETY liitteessä olevan A kohdan luokkaan 10 luokiteltujen riskien osalta, rahdinkuljettajan vastuuta lukuun ottamatta, sekä tällaisten vakuutusyritysten 4 artiklan mukaisesti nimeämät korvausedustajat, joiden nimet on ilmoitettava tietokeskukselle tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti;
 - 4) luettelo ajoneuvoista jotka kussakin jäsenvaltiossa on direktiivin 72/166/ETY 4 artiklan a ja b kohdan säännösten mukaisesti vapautettu velvollisuudesta kuulua vastuuvakuutuksen piiriin;
 - 5) edellä 4 alakohdassa tarkoitettujen ajoneuvojen osalta:
 - i) sen direktiivin 72/166/ETY 4 artiklan a alakohdan toisen alakohdan mukaisesti nimetyn viranomaisen tai elimen nimi, joka on vastuussa korvauksen suorittamisesta vahingon kärsineille siinä tapauksessa, että direktiivin 72/166/ETY 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettua menettelyä ei voida soveltaa, jos ajoneuvoon sovelletaan direktiivin 72/166/ETY 4 artiklan a alakohdan mukaista poikkeusta;
 - ii) sen elimen nimi, jonka alaisuuteen ajoneuvo kuuluu siinä jäsenvaltiossa, jossa on sen pysyvä kotipaikka, jos ajoneuvoon sovelletaan direktiivin 72/166/ETY 4 artiklan b alakohdan mukaista poikkeusta;
- b) tai järjestää tällaisten tietojen keruu ja jakelu;
- c) sekä avustaa tietojen saantiin oikeutettuja saamaan a alakohdan 1, 2, 3, 4 ja 5 alakohdassa mainitut tiedot näiden tietojen osalta.

Edellä a alakohdan 1, 2 ja 3 alakohdassa mainitut tiedot on säilytettävä seitsemän vuotta ajoneuvon rekisteristä poistamisesta tai vakuutussopimuksen päättymisestä.

2. Edellä 1 kohdan a alakohdan 3 alakohdassa tarkoitettujen vakuutusyritysten on toimitettava kaikkien jäsenvaltioiden tietokeskuksille sen korvausedustajan nimi ja osoite, jonka he ovat kuhunkin jäsenvaltioon 4 artiklan mukaisesti nimenneet.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vahingon kärsineellä on oikeus onnettomuuden jälkeen seitsemän vuoden ajan saada viipymättä seuraavat tiedot asuinjäsenvaltionsa, sen jäsenvaltion tietokeskukselta, jossa ajoneuvon pysyvä kotipaikka on tai jossa liikennevahinko tapahtui:

- a) vakuutusyrityksen nimi ja osoite;
- b) vakuutussopimuksen numero; ja
- c) vakuutusyrityksen korvausedustajan nimi vahingon kärsineen asuinvaltiossa.

Tietokeskusten on toimittava yhteistyössä toistensa kanssa.

4. Tietokeskuksen on toimitettava vahingon kärsineelle ajoneuvon omistajan, tavanomaisen kuljettajan tai rekisteröidyn haltijan nimi ja osoite, jos vahingon kärsineellä on perusteltu syy näiden tietojen saamiseksi. Saadakseen kyseiset tiedot tietokeskuksen on käännyttävä erityisesti:

- a) vakuutusyrityksen puoleen;
- b) tai ajoneuvojen rekisteröintitoimiston puoleen.

Jos ajoneuvoon sovelletaan direktiivin 72/166/ETY 4 artiklan a alakohdan mukaista poikkeusta, tietokeskuksen on ilmoitettava vahingon kärsineelle kyseisen direktiivin 4 artiklan a alakohdan toisen alakohdan mukaisesti nimetyn viranomaisen tai elimen nimi, joka on vastuussa korvauksen suorittamisesta vahingon kärsineille niissä tapauksissa, joissa direktiivin 72/166/ETY 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettua menettelyä ei voida soveltaa.

Jos ajoneuvoon sovelletaan direktiivin 72/166/ETY 4 artiklan b alakohdan mukaista poikkeusta, tietokeskuksen on ilmoitettava vahingon kärsineelle sen elimen nimi, jonka alaisuuteen ajoneuvo kuuluu maassa, jossa ajoneuvolla on pysyvä kotipaikka.

5. Edellä olevista kohdista johtuva henkilötietojen käsittely on suoritettava direktiivin 95/46/EY nojalla annettujen kansallisten säännösten mukaisesti.

6 artikla

Korvaukelimet

1. Kunkin jäsenvaltion on perustettava tai hyväksyttävä korvaukelin, jonka tehtävänä on suorittaa korvauksia vahingon kärsineille 1 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa.

Vahingon kärsineet voivat esittää korvauksvaatimuksen asuinpaikkansa jäsenvaltion korvaukelimelle:

- a) jos sen ajoneuvon, jonka käytöstä vahinko aiheutui, vakuutusyrittäjä tai vakuutusyrittäjän korvauksedustaja ei ole antanut perusteltua vastausta korvauksvaatimuksessa esitettyihin kohtiin kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun vahingon kärsinyt esitti korvauksvaatimuksensa tälle vakuutusyrittäjälle tai korvauksedustajalle; tai
- b) jos vakuutusyrittäjä on laiminlyönyt velvollisuutensa nimetä korvauksedustajan vahingon kärsineen asuinvaltion 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Tässä tapauksessa vahingon kärsineet eivät voi esittää korvauksvaatimusta korvaukelimelle, jos ne ovat esittäneet korvauksvaatimuksen suoraan sen ajoneuvon vakuutusyrittäjälle, jonka käytöstä vahinko aiheutui, ja jos ne ovat saaneet perustellun vastauksen kolmen kuukauden kuluessa vaatimuksen esittämisestä.

Vahingon kärsineet eivät voi kuitenkaan esittää korvauksvaatimusta korvaukelimelle, jos ne ovat ryhtyneet oikeudellisiin toimenpiteisiin suoraan vakuutusyrittäjää vastaan.

Korvaukelimen on ryhdyttävä toimenpiteisiin kahden kuukauden kuluessa siitä, kun vahingon kärsinyt on esittänyt sille korvauksvaatimuksen, mutta sen on lopetettava toimenpiteensä, jos vakuutusyrittäjä tai sen korvauksedustaja on sittemmin antanut perustellun vastauksen korvauksvaatimukseen.

Korvaukelimen on välittömästi ilmoitettava:

- a) ajoneuvon, jonka käytöstä vahinko aiheutui, vakuutusyrittäjälle tai tämän korvauksedustajalle,
- b) sen jäsenvaltion korvaukelimelle, jossa vakuutus sopimuksen tehneen vakuutusyrittäjän toimipaikka on,
- c) vahingonaiheuttajalle, jos tämä on tiedossa,

että vahingon kärsinyt on esittänyt sille korvauksvaatimuksen ja että se aikoo vastata siihen kahden kuukauden kuluessa korvauksvaatimuksen esittämisestä.

Tällä säännöksellä ei rajoiteta jäsenvaltioiden oikeutta pitää tai olla pitämättä tämän elimen suorittamaa korvausta lisäkorvauksena eikä niiden oikeutta säännellä korvauksvaatimuksista sopimisesta kyseisen elimen ja vahingonaiheuttajan tai -aiheuttajien ja muiden vakuutusyrittäjien tai sosiaaliturvaelinten kesken, joiden on suoritettava korvausta uhrille saman liikennevahingon johdosta. Jäsenvaltiot eivät kuitenkaan saa sallia laitoksen asettaman korvauksen maksamiselle muita kuin tässä direktiivissä vahvistettuja ehtoja, erityisesti sitä, että vahingon kärsinyt jollakin tavoin osoittaa vastuussa olevan henkilön olevan kyvytön maksamaan tai kieltäytyvän maksamasta.

2. Korvaukelimellä, joka on suorittanut vahingon kärsineelle korvauksen siinä jäsenvaltiossa, jossa tämä asuu, on oikeus vaatia hyvitys maksamastaan korvauksesta korvaukelimeltä siinä jäsenvaltiossa, jossa sopimuksen tehneen vakuutusyrittäjän toimipaikka on.

Tällöin vahingon kärsineen oikeus saada korvausta vahingonaiheuttajalta tai tämän vakuutusyrittäjältä siirtyy viimeksi mainitulle elimelle siltä osin, kuin sen jäsenvaltion, jossa vahingon kärsinyt asuu, korvaukelin on suorittanut korvausta kärsitystä vahingosta. Kukin jäsenvaltio on velvollinen tunnustamaan tämän korvauksioikeuden siirtymisen sellaisena kuin siitä toisessa jäsenvaltiossa säädetään.

3. Tämä artikla tulee voimaan:

- a) sen jälkeen, kun jäsenvaltioiden perustamat tai hyväksymät korvaukelimet ovat keskenään tehneet sopimuksen toiminnoistaan ja velvollisuuksistaan sekä hyvitysmenettelyn yksityiskohdista;
- b) siitä päivästä, jonka komissio vahvistaa todettuaan tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, että kyseinen sopimus on tehty.

Komissio laatii Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän artiklan täytäntöönpanosta ja tämän säännöksen vaikutuksesta ennen 20 päivää heinäkuuta 2005 ja tekee tarvittaessa ehdotuksia.

7 artikla

Jos on mahdotonta tunnistaa ajoneuvoa tai kahden kuukauden kuluessa vahingon tapahtumisesta määrittää vakuutusyrittystä, vahingon kärsinyt voi hakea korvausta sen jäsenvaltion korvauselimeltä, jossa hän asuu. Korvaus suoritetaan direktiivin 84/5/ETY 1 artiklan säännösten mukaisesti. Korvauselimellä on tällöin oikeus vaatia korvausta tämän direktiivin 6 artiklan 2 kohdassa esitetyin edellytyksin seuraavasti:

- a) tapauksissa, joissa vakuutusyrittystä ei voida saada selville: direktiivin 84/5/ETY 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettulta takuurahastolta siinä jäsenvaltiossa, jossa ajoneuvon pysyvä kotipaikka on;
- b) tapauksissa, joissa ajoneuvo jää tunnistamatta: sen jäsenvaltion takuurahastolta, jossa vahinko tapahtui;
- c) tapauksissa, joissa on kyse kolmannen maan ajoneuvoista: sen jäsenvaltion takuurahastolta, jossa vahinko tapahtui.

8 artikla

Muutetaan direktiivi 73/239/ETY seuraavasti:

- a) lisätään 8 artiklan 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

”f) ilmoittavat kuhunkin muuhun kuin siihen jäsenvaltioon, johon toimilupaa haetaan, nimetyn korvausedustajan nimen ja osoitteen, jos katettava riski on luokiteltu liitteessä olevan A kohdan luokkaan 10, rahdinkuljettajan vastuuta lukuun ottamatta.”;
- b) lisätään direktiivin 23 artiklan 2 kohtaan alakohta seuraavasti:

”h) ilmoittavat kuhunkin muuhun kuin siihen jäsenvaltioon, johon toimilupaa haetaan, nimetyn korvausedustajan nimen ja osoitteen, jos katettava riski on luokiteltu liitteessä olevan A kohdan luokkaan 10, rahdinkuljettajan vastuuta lukuun ottamatta.”

9 artikla

Muutetaan direktiivi 88/357/ETY seuraavasti:

Lisätään 12 a artiklan 4 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Jos vakuutusyrittys on laiminlyönyt edustajan nimeämisen, jäsenvaltiot voivat päättää, että direktiivin 2000/26/EY (*) 4 artiklan mukaisesti nimetyn korvausedustajan on hoidettava tämän kohdan mukaisesti nimetyn edustajan tehtävät.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/26/EY, annettu 16. toukokuuta 2000, moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen lähentämisestä ja neuvoston direktiivien 73/239/ETY ja 88/357/ETY muuttamisesta (EYVL L 181, 20.7.2000, s. 65).”

10 artikla

Täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset 20 päivään heinäkuuta 2002 mennessä.

Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä. Niiden on sovellettava näitä säännöksiä 20 päivään tammikuuta 2003 mennessä.

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

3. Jäsenvaltioiden on perustettava tai hyväksyttävä korvauselin 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti ennen 20 päivää tammikuuta 2002 sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 kohdan soveltamista. Jos korvauselimet eivät ole tehneet 6 artiklan 3 kohdan mukaista sopimusta ennen 20 päivää heinäkuuta 2002, komissio ehdottaa tarvittavia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että 6 ja 7 artiklan säännökset tulevat voimaan ennen 20 päivää tammikuuta 2003.

4. Jäsenvaltiot voivat perustamissopimuksen mukaisesti pysyttää voimassa tai saattaa voimaan säännöksiä, jotka ovat edullisempia vahingon kärsineelle kuin tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät säännökset.

5. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

11 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

12 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava niiden soveltamisen varmistamiseksi tarpeelliset toimenpiteet. Säädettyjen seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä säännökset komissiolle viimeistään 20 päivänä heinäkuuta 2002 ja säännösten myöhemmät muutokset mahdollisimman pian.

13 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 16 päivänä toukokuuta 2000.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Nicole FONTAINE

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

Manuel CARRILHO
